

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 40 K, félévre 20 K, negyedévre 10 K.

Pósta szétküldéssel évnegyedenként 11 K.

Egyes szám ára 1 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.

Nyitóléc ára 3 korona.

Hirdetések nagyság szerint jutányos ártan számíthatnak.

Uj kormány

alakul hosszú vajadás után. Minthogy demokrata világot élünk, hát persze, hogy gróf lesz a miniszterelnök. Ha kormányozni tud, nem baj, ha gróf is. Legyen olyan önzetlen mint Szechenyi gróf, olyan bölcs mint Apponyi gróf, olyan erősakaratu mint Tisza gróf és megnevezhetnének még sok kiváló arisztokratáját a magyarságnak, de ez nem változtat azon a nézetünkön, hogy a sok ezer nem arisztokrata tehetségek köréből is kikerülhetett volna az új vezér. Mégis loyális tisztelettel és teljes bizalommal köszöntjük. Hazafias érzelmeink egész melegével kívánjuk, hogy sikerüljön végre neki olyan rendezett helyzetet teremteni, mely az ország boldogulását előbbre viszi. Hiszen nem is kell olyan nagy tehetség ahhoz, hogy megállapítsa, mire van szükség. Csak ahhoz kell, hogy végrehajtani is tudja. Ha a két kormányzó párt hatalmi tülekedése megszűnik és egy harmadik pártba egységes program alapján gyülekezve végre egymásra talál, akkor talán nem is merülhetnek fel nehézségek az ország népének akaratát érvényre juttatni, a gazdasági életet realis, becsületos alapokra helyezni. Mindenekelőtt meg kell csinálni a vagyondézmát, nehogy még több nemzeti vagyon kiszökjön. Ez és az adótörvények fogják pénzünket megjavítani. Be kell vonni a postapénzt, hogy a kekpénzzel való okoskodás, visszaélés és megélhetési nehézségek megszűnjenek. Biztosítani kell mindenkinek, 25.000 en felüli és alulinak egyaránt, hogy gabonához jusson, nem liszthez, amihez csak gaz visszaélésekkel juthat az ember, hanem gabonához, hogy mindenki maga gondoskodhassék munkájáért kiérdemelt tisztességes kenyérérd. Nem bottal, hanem ésszel, vagyis kérlelhetetlen szigorral, vagyonekobszással, iparendély megvonással kell lehetetlenné tenni a kiuzsorázást, a lánckereskedelmet. Lehetetlenné kell tenni a seftelő kijárást a miniszteriumokban és még mindig grasszaló központokban. Le kell törni a nagybankoknak azon tökemerenyleteit, melyek a drágaságnak, a mesterséges árfelhajtásnak okozói. Annyi javadalmat kell minden dolgozónak biztosítani, hogy tisztességesen megélhessen. Persze mindezt könnyebb leírni mint megcsinálni. De azért adatik meg a kormányzásához a hatalom is, hogy azzal éljen és hogy a felett örködjék, hogy azzal senki vissza ne éljen. De nemcsak ott a parancsnoki hidon, értjük a miniszteriumokban, hanem egyebütt sem, értjük a megyékben, a városokban, testületekben, intézményekben, szervezetekben, szövetkezetekben, vállalkozásokban, üzletekben, piacokon és mindenütt, ahol most ugyszólván az lett divattá, ki tud jobban eret vágni a másikon. Ebből keletkezik a milliomos és a koldus, ebből az általános elégtelenség. Aki ennek a háborusülte hétféjú sárkánynak mind a létét merész és erős kézzel levágja, azé a dicsőség, az lesz az igazi honmentő, az lesz az, aki a nemzetet ebből az áldatlan helyzetből az ideális igazi keresztény kurzus felé vezeti. Mert a mit eddig tapasztaltunk, az nagyobbára a világraszoló fenséges eszméknek csak megcsufolása, kikonjunkturozása. Nem szabad ma tekintettel lenni semmi másra, mint csak a népjólétre. A becsületos, a tisztességes ipar, kereskedelem és gazdasági élet teremti meg azt és az adminisztráció egyszerűsége és lelkiismeretessége. Ez kell a magyarnak. Ez az alapfeltetele a hamisítatlan keresztény kurzusnak. Ilyen kormány lesz áldása a magyar nemzetnek.

* *

† Piers Vilmos.

A köszegi Freh--Waisbecker—Piers féle botanikus triász utolsó tagja Piers nyug. őrnagy is kidőlt az élők sorából. Köszeg közönsége nem is tudta, hogy csendes visszavonultságában egy olyan ember él körében, akinek neve tudományos szakkörökben előnyös hangzásu, munkássága Köszeg és vidéke flórájának fíradhatatlan kutatásával uttörő és jelentős eredményekben gazdag. Csak temetése alkalmából fordult feléje jobban az érdeklődés s akkor tudtuk meg azt, hogy a katonai alreáliskola ritka izléssel berendezett parkjában, a csodaszép gesztenyefasor, az öt világ-résznék az itteni éghajlat alatt meghonosítható ritka fái és diszcsérjei, valamint a nagy tudományos értéket képviselő botanikus kert mind az ő nevelésének az eredménye, amellyel ő nevének Köszeg városa maradandó emléket állított.

1838-ban született Lembergben. Ősei ired voltak, akiknek a kath. vallásukhoz való hűségük miatt kellett Ausztriába menekülni. Az üldözösek alkalmával 1866. évben került Köszegre, ahol a katonai alreáliskolában éveken át mint tanár működött. Tudományos téren való intenzívbb kiképzését egy jezsuitától nyerte, akinek nevét még utolsó napjaiban is hálás szívvel emlegette. Benső barátságban állott Freh Alfonz bencés tanárral, akivel gyakran tett kirándulásokat növény meghatározás céljából.

1886-ban nyugalomba vonult, s ettől kezdve minden idejét a botanikának szentelte. A magyar nyelvnek nem lévén teljes birtokában, irodalmi munkásságot nem fejtett ki, nevére azért sűrűn történik hivatkozás a hazai és a külföldi botanikai szaklapokban és könyvekben. Szorgalmas és alapos munkát végző tudós volt, aki számos értékes adattal szolgált azoknak, akik a vidék flóráját irodalmilag is feldolgozták. Munkásságától fényes bizonyosságot tesz hatalmas herbáriuma, amelyben Középeurópa virágtalan és virágos növényei, valamint gombái nagy mennyiségben vannak képviselve s amelyet a pannonhalmi főiskola szerzett meg. A herbárium tartalmának számszerinti kimutatásának munkája most van folyamatban. Nevét a botanika világában megfogják őrizni azok a virágfajták, amelyeket ő fedezett fel, s amelyeket Piersiana jelzéssel az ő nevére kereszteltek el. Mint ember azon ritkább egyéniségek közé tartozott, mint akinek páratlan becsületesség, őszinteség és embertársainak megbecsülése volt a kidomborodó jellemvonása. Mindenki tisztelte és becsülte a szelidlelkű öreg urat, aki inkább kitért az emberek rosszására elől, de megsérteni, megbántani senkit sem tudott.

Temetése nagy katonai pompával ment végbe, a közönség tisztelői és barátai részvételével. Boldogult neje szül. Fügh Emma mellé temették.

Hirdetmények.

A m. kir. honv. ministerium 62932/920. sz. rendelete értelmében közhírré teszem, hogy az 1898—1899. évfolyambeli tisztek és tisztjelöltek tényleges katonai szolgálatra nem hívandók be, alkalmassági vizsgálaton nem tartoznak megjelenni, csupán a hadkötelesek összehírásánál kell jelentkezniök és tartalékos tiszti (Tisztjelölti) rendfokozatukat igazolniök. A hadapródjelöltek viselt rendfokozatukra való tekintet nélkül a legénységi állományba tartoznak, tehát

bevonulni tartoznak és nem tekintendők tisztjelölteknek.

Közhírré teszem továbbá, hogy oly megszállott területről menekült hadkötelesek, kik szolgálni akarnak, de egyévi önkéntesi jogosultságukat okmányokkal bizonyítani nem tudják, kivételesen feljogosítottak az önkéntesi jelvények viselésére, ha ezen jogosultságukat hitelt érdemlően tudják igazolni, figyelmeztetnek azonban, hogy valótlan adatok bemondása a fennálló rendeletek értelmében a legszigorubban büntetettik.

A m. kir. honv. ministerium 65337/920. sz. rendelete értelmében közhírré teszem, hogy Szombathelyen egy vegyes felülvizsgáló bizottság állított fel, melynek hatáskörébe tartozik, a vegyes vizsgáló bizottság által keresetképesnek osztályozott és a honvédelmi minister által felülvizsgáltatni rendelt férfi családtagoknak a keresetképesesség tekintetében való újból leendő megvizsgálás.

A felülvizsgálat iránti kérelmek kellően megindokolva és az előírt mellékletekkel ellátva a katonai ügyosztályhoz adandók be.

Közhírré teszem, hogy a városi erdőben levő 1920. évi málnatermés f. hó 11.-én d. e. 11 órakor a városi számvevőség hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Amennyiben az egész termésre vevő nem jelentkeznék, úgy a málna szedésére feljogosító jegyzéket állít ki a jelentkezők részére a városi számvevőség darcabonként 25 koronás árban.

Jambrits Lajos polgármester.

A termés biztosításához fűződő rendkívül nagy érdekek folytán felhívom a gazdaközönséget, hogy mindent tegyen meg termésének tűz ellen való megvédésére; a vaspálya menti birtokokosok learatott gabonájukat a pályától legalább 100 méter távolságra helyezték el, amennyiben pedig ez nem lehetséges, saját érdekükben is a legrövidebb idő alatt hordják be. A vaspályán párhuzamosan védőbarázdák szántandók.

dr. Hechinger Ede polgármester h.

F. hó 1. én az esti mozielőadás után a teremben egy rindikül hagyatott vissza. Igazolt tulajdonosa átveheti az államrendőrkapitányságnál.

F. hó 7. én a Belvárosban 150 korona, az Intézet utcában pedig 3 korona készpénz találtatott. Igazolt tulajdonosa átveheti az államrendőrkapitányságnál.

Dr. Freyberger Jenő államrendőrkapitány.

Ipartestületi közlemények.

A szombathelyi katonai körletparancsnokság megkeresése folytán felkérem az összes iparosságot, hogy f. hó 14. én (szerdán) este fel 9 órakor a hivatalos helyiségben jelenjenek meg, az értekezlet tárgyát a kiküldendő főhadnagyt fogja ismertetni.

Az „Iparosok Orsz. Központi Szövetkezete” különféle drótszegeket ajánl, — a szegek között nagyobb méretűek is szerepelnek. Igények sürgősen bejelentendők a hivatalos órák alatt.

Értesitem az összes iparosokat, hogy az ipartestület kebelében egy „Anyagbeszerző és értékesítő szövetkezet” szervezését célozzuk, az erre vonatkozó értekezletet f. hó 11.-én délután 10 órakor tartjuk meg a hivatalos helyiségekben, melyre az összes iparosokat ezennel meghívom.
Az elnök.

Helyi hírek.

Dr. Freyberger János rendőrkapitányt, ki eddig mint ideiglenesen felhatalmazott vezette a helybeli államrendőrséget, a belügyminiszter végleg nevezte ki ez állásra és a VIII. rang osztály 3. fizetési fokozatába osztotta be. A város közönségének szimpátiája már régen véglegesítette őt.

A szent domonkosrendű tanintézetek igazgatójává a megyéspüspök Németh Imre nagyszombati főgimnáziumi tanárt küldötte Kőszegre, aki működését már meg is kezdte.

A magyar városok kongresszusa Jambrits Lajos polgármestert a kongresszus állandó bizottsági tagjává választotta.

Kinevezés. Dr. Czike Mátyás földinket államrendőrségi fogalmazóvá nevezte ki a belügyminiszter és továbbra is meghagyta Sopron város államrendőrségének a kötelékében.

Városi közgyűlés lesz kedden. Nagyon sok fontos tárgy kerül napirendre. Diszpolgárságra jelölve vannak Lehár báró ezredes és dr. Bardos Remig paronórási főpát. A honvédelaktanya ügye, közlekedési kérdések megoldása és sok más sürgős ügy vár elintézésre. Remélhetőleg ott lesznek a városatyák mind.

A katonai realiskolában az évzáró alkalmából kerti ünnepség volt az intézeti parkban. Nagy számban jelent meg a polgári közönség is és élvezettel hallgatta a növendékek szavaló és előadásait, gyönyörködött pompás testgyakorlataik bemutatásában és élénk érdeklődéssel nezte egyes toltbalcsapatjainak mérkőzését. A vasi ezred teljes zenekara játszott egész délután és a parkban felállított büfében ételt s italt is lehetett kapni. Nagyon szép időjárás kedvezett ennek az iskolai záróünnepélynek és a közönség egy nagyon kedves délutánt töltött az intézeti parkban, olyat, amiben 10—15 évvel ezelőtti időben minden évben volt része és nagyon jól esett a régi jó szokást újból felelevenítve látni, — ez alkalmas a katonaság és polgárság közti jó viszony ápolására és fenntartására.

Hazuladások. A Chernel utcai Bogdányi-fele emeletes házat megvette P. Roth Loránt nyug. államtitkár 200.000 koronáért. — A Gyöngyös utcai Lindbauer-fele földszinti házat 100.000 koronáért vette meg Kampits Gyula helybeli vendéglős.

Hangverseny volt kedden este a főgimnázium termében. A zenekedvelők szép számban gyűltek össze, de nem annyian, amennyit ezek a művészek megérdemeltek volna és nem annyian, amennyien teljes bizalommal eljöhethének, ha Mohr Jenő vállalkozik egy hangverseny rendezésére. Ő szerényen csak a kíséretet látta el, figyelembe se véve, ha bármilyen sokszor hallottuk is, az ő művészetét élvezni a közönségnek mindig kedves és kívánatos, de mondanunk sem kell, úgy kísérté művésztársait, ahogyan csak ő tudja, az ő lelkiismeretes tudásával és finom művészi érzékével. M. Ródey Szidi operanékesnő klasszikus és egyéb bájos dalokat énekelt nagy tudással, temperamentumos előadással és a közönség nagyon hálásan köszönte meg neki előkelő művészetét. Horváth József fiatal hegédűművészen a közeljövő nagy emberét ismertük meg. Dvorak és Tartini szonátáinak csodás finomsággal kidolgozott előadása arról győzött meg bennünket, hogy ez a fiatal tanár nemsokára az ország ünnepelt és elismert művésze lesz és hogy az ő művészi képességeinek ez az ország kiesi lesz. Emellett technikája, értelmes interpretálása és a legapróbb részletekig terjedő präcizitása teszik művészetét értékesé és élvezetessé. A közönség őt is lelkesen ünnepelte. A zeneművészet iránt rajongó érdeklődést tanúsító közönségünk van. Sajátságos azonban, hogy milyen nagy ebben peche. Igazi, nagy művészetet pro-

dukáló hangversenyekről — elmarad. Ne esüggessze el ez Mohr Jenőt, városunk erős művészelkü fiát. Rendezzen máskor is ily művészi értékű hangversenyt, nagy zenekedvelőink végre mégis csak rájönnek, hogy az ő rendezői neve teljes garancia. Ezért a mostani hangversenyt, melynek csak örökös sikere volt, a jelen voltak őszinte hálával gondolnak rá.

Színeszet. A pesti színházakból alakult művésztársulat eddig négy előadást tartott. Az első előadásán szép számmal jelentek meg szimpártolóink, a második és harmadikon azonban feltűnő kevesen. Ez érthető. Évek óta az idejött vidéki színtársulatok majd minden este feltűnő kevesen és az igazgatók el voltak ragadtatva a mi közönségünk kitartó lelkes pártolásától. Mi oka e változásnak? Csak nem az, hogy a fővárosból jött művészgárda nem hozott magával néhány operettet és esztétikus muzsikust? Hiszen ilyenkor is csak azt tapasztaltuk, hogy a drámaizomelyzet nyújtott nekünk igazi műveltséget, az operettek pedig csak mérgelődünk, mert vagy az énekesekben, vagy a zenekarban, vagy a kiállításban volt annyi fogyatékoság, hogy elfogadható jó operette előadás csak ritkán volt, — az énekes bohózatok pedig legtöbbször oly mucsaitulásoktól terhelték, hogy a értette a jó izlést és — színművészetet egyáltalában nem jelentett. Egy-két ízben volt jó operette társulatunk, de ez csak véletlen jutott a mi kis városunkba és ilyenekre ismét várunk kell, míg hasonló véletlen hoz ilyet. Mindezzel számolva, igazán örvendetes ránk nézve a fővárosi vendég-színművészeknek nyaralásával egybekötött vállalkozása és az eddigi előadások mindegyike oly kellemesen mulattató jó szórakozásnak bizonyult, melyről a megjelentek teljes meglepődéssel nyilatkoztak. Egyfelvonásos vígjátékokat és tréfás jeleneteket produkáltak, néhány kuplé-ének is volt, de el kell ismerni, hogy előkelő művészzel, sikerült alakítással és pompás öszjátékkal, amiben csak ritkán volt itt részünk. Tegnap este Bisson kitűnő 3 felvonásos vígjátékát „Válás után” adták és ezt ma újból adják elő, szerdán és csütörtökön pedig a régen látott nagyszerűen mulattató „Nani, a glogorácsi svábleány” énekes népszínművet fogják előadni. Megjött ugyanis a karmesterük, aki a zenekar vezetését vállalta. Ezentúl egész estét betöltő darabokat is adnak. A mi közönségünk diszleteket és kiállításokat illetőleg sohasem volt nagyon elkényesztetve, — okot tehát ez sem szolgál, hogy a színházat elhanyagolja, amit máskor sem tett. Nagy melegeiről sem lehet panaszkodni. A teremben nyitott ablakok mellett nagyon kellemes a tartózkodás. A kilencórás kezdet is megfelel a közönség kényelmének. A helyárak kissé drágák. Különösen családoknak a gyakori megjelenését teszi nagyon költségessé. Családok számára tehát nagyobb kedvezményt kellene nyújtani. Az uri zenekar közreműködését is szívesen látnók. A közönség is vonzó erővel bír. Ez volt a mondani való ezen alkalmi színtársulatról, a közönséghez pedig azon kérésünket intézzük, legyen méltó régi szimpártoló híréhez, támogassa a magyar művészetet ugyanolyan lelkesen, mint eddig mindig tette. Egyenként nem irunk kritikát a társulat tagjairól. Nem volna semmi értelme őket klasszifikálni. Ők jól tudják, hogy tudásuk megüti a mértéket. Mindnyájan minden szerepükben tökéletes alakítást nyújtanak. Telt házak fejezzék ki nekik a közönség elismerését. Mint ambiciózus művészeknek, ez az óhajtásuk.

A rem. kath. hitközség tanácsa ma vasárnap délelőtt 1/211 órakor a Hitelszövetkezet tanácstermében tanácsulást tart, melyre a Kincs István apátplébános által létesíteni tervezett nyomda, kiadóhivatal, könyv-, papír és írószer kereskedés kérdésével fog foglalkozni, mely a szt. Dömösrendi apácák üzemében lenne, de melyben a hitközség is mint társtulajdonos veune részt. Egyik ülésén már tárgyalta ezt az ügyet és most e vállalat költségvetését terjesztik elő azon célból, hogy a hitközség részéről megavazavandó tőkének összegét és az erre vonatkozó kölcsön felvételét megállapítsa és az ekként előkészített javaslatot a hitközségi közgyűlés elé terjesszék. Ez a kérdés a hitközségi tagok körében nagyon különböző véleményeket váltott ki és mi azt hisszük, hogy ezek a közgyűlésen is kifejezésre jutnak.

A vasutasok kirándulása a Hétforráshoz ma lesz, feltéve, hogy kedvező az időjárás. A különvonat, melyen ezernél több résztvevő jön, reggel 9 órakor érkezik Kőszegre a katonazenekarral. Itt a helybeli turistaegyletek és a MOVE vezetősége fogadja a kirándulókat. Akik a Királyvölgyön és Oházon át teszik meg az utat, a városon keresztül vonulnak céljuk felé, a többiek a különvonat Rótfalva állomásig viszi és ezek a rótfalvi templomban hallgatott mise után folytatják útjukat a Hétforráshoz. Az elemozsítás szekerek Rótfalván át jutnak el oda. A rendezőség póthirdetménytel tette közhírré, hogy városunk közönsége kedvezményes belépti díjjal vehet részt Csabadjegy 20 kor., személyjegy 10 korona. Ezen jogj ellentében minden más kedvezményben is részesül. Félliter csopaki bor 10 kor., korsó sör 4 kor., egy adag pörkölt, gulyás 5 kor., sült 10 kor., sóskfli. pogácsa stb. darabonkiut 1 kor. less. Tánchelyekről is gondoskodva van. Cigányzene is lesz. Városunk közönsége nagy számban lesz képviselve. Amint halljuk, majd mindenki készül oda. Jól tessék. A vasutasok nagyon értenek a mulatságrendezéshez. Leleményesség, figyelem és jókedv jellemzi az ő rendezéseiket.

A városi tisztviselők fizetésrendezése, illetve sanyaru javadalmuknak rendkívüli segéllyel való pótlása ezuttal sem szerepel a város közgyűlésének napirendjén. Miért késnek vele? Ezt a nyomorúságos állapotot, ezt a kopáló vergődést, lerongyolódást nem lehet többé turni. Ezt csak belátják itt is. Szombathely, Sopron és más városok már végleg megállapodtak a segélynyújtás mikéntjében. A városi tanács csak javadalmazott tisztviselőkkel állván, értjük, nehezen tudja magát rá elhatározni, hogy erre vonatkozó javaslatot terjesszen a közgyűlés elé és valószínűleg azt várja, hogy a képviselőtestületi tagok sorából kerüljön ki az indítvány. Hát ha így van, ezt kell megtenni. De gondoskodni róluk nekünk is kötelességünk, nemcsak a szomszédvárosoknak. A polgármesternek egy napra 35 K., a tanácsnokoknak alig 30, a többinek meg ennél is kevesebb jut igényeiknek kielégítésére. Ebből családostul megélni nem lehet. Annit legalább csak kell adni a városnak az ő tisztviselőinek, alkalmazottjainak, amennyit egy munkás vagy egy napszámos naponta keres. A tisztviselő helyzete még akkor is rosszabb lesz amazoknál, mert azt csak nem kell magyarítani, hogy valóságban megkövetelik tőle, hogy olyan társadalmi és kulturalkötelezettségeknek is megfeleljen, amelyek a fizikai munkásokat nem terhelik.

Az ifjúsági testnevelés érdekében országos mozgalom van folyamatban. Már az elmúlt évben is tapasztaltuk az iskoláknál, hogy erre nagyobb gondot fordítanak. A kerénybiztos most leiratot intézett, hogy az ifjúsági testnevelés fejlesztése érdekében helyi bizottságok alakuljanak úgy a városban mind a járásban, akik ezt a nemzeti érdeket társadalmi téren mozdítják elő. Nálunk csütörtökön alakult meg ilyen bizottság. Elnöke lett Gergelyffy Ferenc alezredes, alelnöke Náhler Mátyás polg. isk. igazgató, titkára Freyberger Ferenc, jegyzője Hammer Ily, pénztárosa Unger Elek és 24 tagú választmány, főleg a tanintézetek képviselőiből. Hosszabb eszmecsere után abban történt megállapodás, hogy egy modern sporttelep létesítéséhez kérvényt intéz a város képviselőtestületéhez a marhavásártér felső részéből kihalásandó területnek az átengedéséért és ha ez meglesz, társadalmi uton gyűjtést rendeznek a sporttelep berendezésére. Etelep magába foglalná a tennis, football és atletikai sportok gyakorlását, valamint teke- és koresolyapálya is rendelkezésére állana mind a sportegyletnek mind az összes tanintézeteknek.

Vasárnapi vonatok közlekednek mátol fogva Kőszeg-Szombathely között. Szombathelyről reggel 7:40-kor indul és Kőszegről vissza este 8:15 kor. Pinkafó, Tarcsa, Fehring, Rum, Zalaegerszeg, Pápa irányában is közlekednek vasárnapi vonatok, szintugy Győr és Pápa között is.

Hitközség
felvételnél fix fizetés mellett Rónai Frigyes hivatalosítási üzletében.

Elhalasztott közgyűlés. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy az Első Magyar Nemez-, Posztó- és Fezgyár részvénytársaság. községi bejegyzett cég, az 1918-19. üzletévekre vonatkozó együttesen tartandó közgyűlését 1920. évi július 31-ig elhalasztassa.

Rendőrségünk működéséről elismerő cikk jelent meg e héten a „Hír”-ben. Az iparengedély nélküli üzletgyakorlás szigorú ellenőrzését emeli ki és hogy e tekintetben további erőfeszítései vannak folyamatban. Örömmel olvastuk és kíváncsian várjuk a körüli tevékenységének eredményét. Mert hogy sok visszaélés történik e tekintetben, azt jól tudjuk.

A honvédlaktanyát újra bérbevételekre követheti magának a hadügyi kormány. Tényleg ehhez joga is van, mert az erre vonatkozó szerződés a honvédség fennállásának idejére szól és a város ezt a nemzeti hadseregére is értettnek kell hogy tekintse, mert eszébe se lehet ezt vitassá tenni. Szükség pedig azért van a laktanyára, mert városunkban két zászlóaljnak az elhelyezése van megállapítva. Ha a honvédlaktanyát nem foglalta volna el az államrendőrség, talán már el is helyezték volna. Most az a gondja a városnak, hogy hol helyezze el az államrendőrséget. A táblaházat tartják erre alkalmasnak. Csakhogy ez még jobban súlyosítja a lakáshiányt. Hová tegye a kiltakoltakat? A u. n. generalisházat részben a szolgabiroéag bírja bérben, részben mások. Ezeket sem lehet máról-hónapra hajléktalanná tenni. Nagyon szép terv lenne az, ezt a régi épületet a városházzal összekapcsolni, még pedig oly átalakítással, mely történelmi nevezetességének megfelel és a régi belváros stíljéhez alkalmazkodik, melyet az elmúlt században megváltoztatni örökhiba volt. De ha építenének is, az se megy mostanában olyan hamar, amilyen sürgős ennek a szüksége. Mégis csak a közalmi laktanya lesz az az objektum, mely annyiszor segített az ilyen misérián. Átmenetileg valószínűleg most is erre szorulunk.

A lisztikiszolgáltatásról hosszabb cikket közöl a „Vasvármegye” és megállapítja, hogy élvezhetetlen „sárvakars” lesz belőle, mert fekete, szemetes és dűhos, aminek a malmok az okai és hogy ezen segíteni csak úgy lehet, ha nem lisztet, hanem gabonát szolgáltatnak ki a fogyasztóknak, azok majd jobban vigyáznak rá, hogy mit örölnek ki számukra. Egy szerre megszűnne a kormány, a hatóságok és ellátási szervek ellen nap nap után kitörő harag, elfogadatlanság és atkozódás. Dehogy szüntetik meg. Hadd szitkozódjanak, hadd háborogjanak, fűdolog a nagystilű seft, az pedig csak — megörölt lisztel érhető el.

A Vöröskereszt f. hó 18.-án d. e. 11 órakor a városházán választmányi és közgyűlést tart.

A szegény tanulókat segítő egyesület folyó évi július hó 12. én hétfőn este 6 órakor közgyűlést tart, melyet az alapszabályok szerint, tekintettel a múlt gyűlésen megjelent tagok kevés voltára, ismét egybehív. Helye a községi áll. polg. fiúiskola igazgatói irodája. Felhívjuk a t. tagok figyelmét, miszerint ezen felosztató közgyűlés határozata végérvényes, tekintet nélkül a megjelentek tagok számára. Kérjük fenti oknál fogva a szíves megjelenést.

Áldozni a hazaért, a szegény népért nemes cselekedet és hazafiúi kötelesség. Ha azonban túlzott mértékben veszik igénybe az áldozni kész jó embereket, ez csak kárára lehet sok jó ügynök. Elkedvetleníti a legjobb szívűeket is. Múlt héten itt jártak egy irodalmi vállalat részéről előkelő szervező urak, bérkocsin kerektek fel a jobb módúakat és intézeteket és több ezer koronás hozzájárulásra készítették őket az ország integritása érdekében kiadandó sorozatos könyvek kinyomatásához. — Őszgyűjtöttek vagy 30,000 koronát és alighogy távoztak, jött az államrendőrségnek egy almanach-kiadó vállalkozásnak két kiküldöttje, akik 500-1000 koronás adományokat gyűjtöttek részükre alapítandó nyugdíjpótló intézmény létesítésére. A hadsereg, a MOVE, a TEVEL, a szibériai foglyok hazaszállítása, turista, sport, cserkész, gyermeknyaralási, szegény gyermekek ebédszerzése, helyi segélyakció, színészet, hangverseny, football és megannyi segélyt igénylő egyesület mind azt várja, hogy adjunk, folyton csak ál-

dozunk, mi városiak, akiknek az élet amúgy is napról-napra elviselhetlenebbé lesz, — a falu népe pedig vörös, fehér és zöld uralom alatt, sem kulturigények kielégítésére, sem jótékonyagra jelentős áldozatot nem hoz és ha hoz is, azt is a város fizeti meg, hetenkint kétszer a hetivásáron szedvén be tölünk a robotot. Mindehhez pedig még a kisgazdapárt egyoldalú politikáját tessék hozzátenni és ott áll előttünk a nagy kérdőjel: hogyan, meddig bírja ezt a város? Áldozatokat kigondoló fővárosi előkelők és előlmes urak, csak jöjjenek, jöjjenek minél többen a városok kifosztására, hogy elmenjen a kedve a jóembereknek, ha a magunk segítségére beálland a szükség. Csak jöjjenek bátran. Ellentállani úgy sem mer senki. —

A kommunista sarcok visszautalása érdekében adott ki-rendeletet a kormány. E szerint akár városnak, akár egyeseknek csak a sarnak egy ötödörészét adhatják ki. Milyen jó jártak nálunk a polgárok. Itt 80 %-ot kaptak vissza és akik ügyeskedtek még ennél is többet.

Sikkasztás a diktatura idején. Pasics Sándor pincér, a községi direktorium volt küldönce, Gecei Lajos lakatossegéd és Grastyán Imre községi fiatalember állottak sikkasztás és személyes szabadság megsértésének vádjával terheltlen a szombathelyi ötös tanács előtt. Pasics Sándort az hozta a vádlottak padjára, hogy azokat a kerékpárokat, amelyeket a községi direktorium elrekviráltatott magának, eltulajdonította és kereskedett vele. Gecei Lajos és Grastyán Imre a személyes szabadság megsértésének vétségét állítólóg úgy követték el, hogy Halasz politikai megbízott parancsára elhoztak a lakásáról egy akkori katonaszökevénynt. Kihallgatásuk során Pasics beismerte, hogy egy kerékpárt elloptott és eladott. A többi nem érezte magát bűnösnek. A bíróság a tanuvallomások alapján Pasics Sándort 2 rendbeli sikkasztás, zsarolás és személyes szabadság megsértésének vétségében mondta ki bűnösnek és ezért öt 8 hónapi börtönre ítélte. Gecei Lajost és Grastyán Imrét személyes szabadság megsértésének vétségében találta bűnösnek az ötös tanács és ezért előbbi 1 hónapi, utóbbit 1 heti foghazra ítélték.

Vidéki hírek.

Egyházmegyei közgyűlés. A vasi közép evang. egyházmegye július hó 19.-én és 20. án közgyűlést tart Szombathelyen.

A vas megyei kertészeti egyesület július hó 18. ára tervezett zászlószentelési ünnepét augusztus hó 15.-ére halasztotta, amikor az egyesület új zászlaját Mikes János gróf megyéspüspök fogja felszentelni.

A sopronszentmártoni tűzoltóegyesület múlt vasárnap ünnepelte fennállásának 30 éves jubileumát, melyek a szomszédközségek tűzoltó egyletei és nagyszámu közönség jelent meg. Istentisztelet után kitűnően sikerült tűzoltógyakorlatot mutattak be és azután zenével vonultak fel az ünnepség színhelyére, hol Schmidt Ferenc parancsnok hatásos beszédben vázolta az egylet 30 évi működését és hálával emlékezett az alapítókról. Payer József azután bázdító beszédet mondott a működő tagokhoz. Este fényes táncestély zárta be a jubiláris ünnepélyt.

Rohoncon és vidéken osztrák agitátorok röpcédulákat terjesztettek, melyben kintartásra buzdítják a lakosságot, míg képesek lesznek őket a „magyar zsarnokság alul felszabadítani”. Ha visszakapnák ezeket a röpcédulákat, rögtön meglátnák hátlapján a feleletet is, egyszínű, de igen megérthető illusztráció formájában.

A Déli Vasut tarifaemlése. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Déli Vasut magyar vonalain a személyszállítás, az utipodgyász és a gyorsáru díját 100 százalékkal emeljék.

Postapalota építését szorgalmazzák a szombathelyi kereskedők. Memorandumot terjesztettek a miniszter elé és a jelenlegi lehetetlen állapotoknak sürgős megszüntetését kérik.

A szombathelyi gázgyarat magához váltotta a város és 130,000 korona újabb beruházással üzemképessé teszi.

Cserkészfiúk taborban. Budapesti cserkészfiúk csapata a győriekkel együtt Vasvörösvárra érkezett, ahol három hétig taboroznak. Ez idő alatt sátrakban tanyáznak, felkeresik Vas megye nyugati nevezetességeit (Köszeg, Rohonc, Borostyánkő, Tarasa Léka, stb.) Kovács Arisztid tanár vezeti őket.

A szombathelyi leánygimnáziumban ez évben aytják meg az V. és VIII. osztályt.

A kéményseprési díjat Szombathely városában havi két korosában állapították meg.

Vadorzókkal viaskodtak szombat éjjel a lócai hercegi erdőőrök. Berghofer és Horváth portyázásuk alatt vadorzókat vettek észre. Egymástól elválva két irányból igyekeztek ezeket megközelíteni. A holdvilágos éjjelen a vadorzók is észrevették veszedelmes helyzetüket és a közelebb álló Berghoferre lőttek. A lövések hallatára a két erdőőr egyesült és visszalöttek a támadókra, de azok manlicher fegyverrel előnyben voltak. Berghofert hasán és szívében találták, ki azonnal meghalt, Horváth is megsebesült, de nem életveszélyesen. Másnap a csendőrség nyomozott az erdőben és két gyanús egyént tartóztatott le, de még nincs beigazolva, hogy ezek a tettesek.

Letartóztatott ügyvéd. Sopronban a királyi ügyészség letartóztatta dr. Stricker Jakab soproni ügyvédet. Stricker a Károlyi-forradalom óta nagy szerepet vitt Sopron politikai életében, tagja volt a nemzeti tanácsnak és a kommun alatt szintén nagy szerepet vállalt.

Három halálos ítélet. Sopronban szordán hirdették ki az ítéletet a csornai kommunista pörben. 29 vádlott közül hármat halálra ítélték, még pedig: Szabó János 24 éves csornai kovácsot, gyilkosságra való felbujtás és 4 rendbeli személyes szabadság megsértése miatt, Judt Ferenc 39 éves győri könyvkötőt, gyilkosságban való részvétel, 11 rendbeli zsarolás és egy rendbeli személyes szabadság megsértése miatt, Márton Vencel 29 éves artistát, csornai cirkusz-tulajdonost gyilkosság, 11 rendbeli gyilkosságban való bűnrészesség és 6 rendbeli személyes szabadság megsértése miatt. 9 vádlottat több évi fegyházra ítélték, közöttük Kalmár Albertot, a Novarn sorhajóhadnagyát, az arany és ezüst vitézségi érmek tulajdonosát is, aki 6 évi börtönt kapott. dr. Gal János csornai ügyvédet, valamint több vádlottat felmentettek.

Zsolt Árpád vendéglőjében a
Szabóhegyen
mindenkor friss ételek és italok kaphatók.
Minden csütörtökön délután (jó idő esetén)
cigányzene.

Közérdekű hírek.

Az új miniszterelnök Bethlen István gróf. A kisgazda és ker. nemzeti egyesület pártjának tuzióját kíséri meg, hogy egységes kormányzó párt vigye az ország ügyeit. Csak ez alapon hajlandó vállalkozni és a legutolsó hírek szerint, ez sikerülni is fog neki. A pártok már kinyilatkoztatták hajlandóságukat. Ez alapon holnapra várható az új kormány megalakulása.

A földreform tervezetét úgy akarják megoldani, hogy a törpebirtokosok területét kb. másfél holdra akarják kiegészíteni és az iparosoknak, katonáknak, rokkantaknak, ha földműveléssel akarnak foglalkozni, ugyananyit, családi ház építésére külön még 300 ölet. Az 500 holdnál nagyobb birtokokból akarják megszerezni a szükséges telkeket.

A haszonbérletekre nézve új szabályozás jelent meg a hivatalos lapban. E szerint az eddig fizetett haszonbérlet a jelenlegi gazdasági viszonyoknak megfelelően felemlhetők és az ez évben lejáró bérletek a gazdasági év végével felmondhatók. A rendelet nagyon terjedelmes és a megegyező esetekre és a visszamenő időre is vonatkozik. Az érdekeltek tehát jól tesszik, ha a hivatalos lapot olvassák.

A csehek is visszavonulnak a békeszerződés által megállapított határvonalakra.

Az olasz kormány elismerte Albánia függetlenségét. Olaszország és Albánia egyezményt kötöttek, mely szerint az olasz kormány elismeri az albán kormányt, Albánia függetlenül adminisztrálja tartományait, az olasz csapatok elhagyják az albán területeket, az albán nemzet maga fogja megvédelmezni integritását.

Az új oláh parlamentet a legnagyobb botrányok közepette nyitották meg a román királyi pár jelenlétében. A parasztpárt a király bejövetelekor tönkretört, a szociálisták pedig nem jöttek el. Az ülés folyamán egy közbeiktatás hangzott el, hogy Erdélyben jobb volt a magyarok alatt. Erre nagy botrány tört ki, amelyet Averescu miniszterelnök alig tudott lecsillapítani.

A német nép levertségében is önértékes és erőteljes. Fegyveres támadást jelent be az osztrák határon, ha a Magyarországból hozzájuk küldött gyümölcsöt a határon át nem engedik. Ez használt. Spaaban pedig a békeszerződés újratárgyalását eszközölték ki és maguk diktálják, hogy mennyi hadisarcot fizatnek és milyen haderőt akarnak fenntartani. Ez talán kevésbé sikerül nekik, de mernek szembeszállni.

A törökök megtagadták a békeszerződés aláírását és elhatározásuknak mindjárt nyomatékot is adtak azzal, hogy a török területen levő antant csapatokat megtámadták és több helyen meg is verték. Az antant most nagyobb csapatokat indított utnak Törökországba, hogy tekintélyt megmentsék, de a törökök ettől se ijedtek meg. Az egész mohamedánság lázasan fegyverkezik és irtó háborúra készül. A török vezérek kijelentették, hogy inkább felgyújtják Stambult és elpusztítják a törökök e szent városát mintsem hogy átengedjék a gyűlölt antantnak.

A német békeszerződés revíziója küszöbön áll. A spai konferencia amely hétfőn kezdődött, nemcsak a német kártérítés összegét fogja megállapítani, hanem az összes kérdéseket megtárgyalta, amelyek a békével összefüggenek. Mint a francia lapok is megállapítják, tulajdonképpen ez lesz az igazi béketárgyalás, amikor mindkét fél megbízottjai szóhoz jutnak.

A kommunista bojkott, amint várható is volt, köznevelésbe ful. Az amsterdami nemzetközi iroda megbízottakat küldött Bécsbe, ahol meggyőződtek a nemzetközi urak, hogy a nemzetközinek szánt bojkottot csak az osztrák kommunisták hajtják végre, be a bojkott nem Magyarországot, hanem Ausztriát, elsősorban Bécsre sujtja. Az osztrák lapok amsterdami jelentéseket közölnek, hogy az amsterdami iroda a bojkottot egy időre felfüggeszti. A nem szociálista lapok azonban nyíltan megírják, hogy a bojkottot az osztrákok nem bírják s mivel a külföldi munkásság nemcsak, hogy nem csatlakozott, hanem egyenesen elítélte a bojkottot, a kudarcot így akarják takarni. A vörösök nagy erőpróbája tehát nem sikerült. A magyar nemzet diadalmasan kerül ki a megpróbáltatásból.

A szerbe- és oláhok visszavonulása. A legfelsőbb tanács felszólítást intézett a jugoszláv kormányhoz, hogy rövid időn belül irtse ki azokat a területeket, amelyeket a békeszerződés Magyarországnak ítelt vissza. A szerb kormány jegyzékben közölte, hogy a megszállt magyar területek kiürítését rövid idő alatt megkezdi. Az utolsó kiürítendő terület Ujszeged lesz, amely július 28-án szabadul fel a megszállás alól. Szatmárnémeti környékén az oláhok nagyban készülnek a visszavonulásra és minden elmozdíthatót elrabolnak. Leszerelik az összes malmokat, gyártelepeket és vonatokra rakva elszállítják. Nagyban megkezdették az aranyzúzó leszerelését és elvitték a gépeket. Általában esalhatatlan jelei mutatkoznak annak, hogy az oláh csapatok visszavonulása rövid idő kérdése.

Lengyelországban az orosz vörös csapatok súlyos vereséget szenvedtek. A harcok még folynak s előreláthatólag a legyelek döntő diadalával végződnek. A bolsevikiek ügye általában rosszul áll, sehol sem sikerült új kommunista államot létesíteni. Amint az orosz lapok írják, Oroszországban is legfeljebb az őszig tudják magukat tartani a vörös gazemberek, a télre már várható ott is a rend helyreállítása.

Heti széljegyzetek.

Lingauer képviselőnk nagy szenzációt keltett leleplezéseit parlamenti bizottság hónapokon át tartó vizsgálatokkal nem tudta befejezni, de azonnal sikerült, amint a kormánykrízis beállott és Rubineknek sürgős szüksége volt arra, hogy tisztázott helyzetben pályázzék a kormányelnökségre. Ki is süttették egy nap alatt, hogy Lingauer súlyos vádjai mind alaposak, azonban sem Rubinek, sem a kormány más tagját személyében nem érinti, hanem a kezelő személyzet követett el mulasztásokat. Ez majdnem úgy hangzik, mint ahogyan a lovagias ügyeket papíron elintézni szokás: jegyzőkönyvbe foglalják, hogy az egyéni becsület érintetlen. Az elintézés azonban még jobban hasonlít a jóemlékü, okos Tuczentaller által sokszor elmondott eseményhez, a zágrábi vasúti hídnak rövid fennállása után történt hirtelen összeomlásáról. Nagy buzgón keresték, hogy kit terhel mulasztás, míg végre kiszűrték, hogy a hid előtti őrház baktere nem vigyázott elég jól a hidra, tehát ezt marasztalták el a milliós kár megtérítésére. Lingauer leleplezéseiben a vizsgálat által kiderített kezelő személyzetet terheli a felelőség. Majd ezek is úgy fizetik a milliókat, mint a zágrábi hídnak a baktere.

Öt év óta tapasztaljuk a kiscgazdák finoman kipallérozott gazdasági érzékét. Penzben és termelésben egyaránt. Ime egy legujabb példa. Egyik kiscgazdának szemrehányást tett az összerő hivatalos kiküldött, amiért bevetett tekintélyes gabonaterületének csak egy jelentéktelen törtszámát jelentette be és figyelmeztette a súlyos következményekre. Egészen nyugodtan azt felelte neki: csak írja úgy, ahogyan én mondom, én jobban tudom, hogy mit kell bejelentenem és hogy mi lehet ebből, most mi — vagyunk a kormányon.

A politikai napilapok a kormányválságról cikkezve az „erős kéz” politikájának a szükségességét hangoztatják. Nem inkább az „okos fej” politikájára lenne szükség?

Végre megkezdik a kiürítést azon területeken, melyet ellenségeink elfoglaltak, de az antant nekünk meghagyni határozott. S mert ellenségeink, az antant pájtásai, elsőrendű gentlemenek, szószerint tartják be e rendelkezést. A gyárakat, műhelyeket, lakásokat, istállókat, kaszártyákat stb. stb. mind — kiürítik.

Mindennemű gyümölcsöt

bármily mennyiségben vásárol. Falura is kijárok érte. Cim: Skriba Sándorné vendéglőjében Köszeg.

Egy kupékocsi

egész födeles, két személynek, elsőrendű gyártmány, keveset használt, 35.000 koronaért eladó. Köszeg, Várkör 26.

Jó házi koszt

(ebéd és vacsora, hétként 3-szori hussal) kapható naponként 20 koronaért. Sziget-utca 14. szám alatt.

Egy sima gépészgép

eladó az Intézet-utca 15. sz. alatt.

A MOVE Sportegylet szolgát keres, javadalmazás havi 100 korona. Jegyszedők is felvétetnek, díjazás mértékésenként 10 korona. Jelentkezni lehet Feldler Edwin titkárnál.

Nyomatott Rónai Frigyes körlevényomdájában Köszegen.

Egy tölgyfa hidas,

6 dr. fajtyuk kakással, átköltözködés miatt sürgősen eladó Sándor-utca 11. sz.

Alreáliskolai katonatiszt

augusztus 1-ére katonatiszt, butorozott, utcai szobát külön bejárattal. — Cim a kiadóhivatalban.

Elsőrendű szerzés

előnyös ár mellett kapható. Előjegyzéseket a kiadóhivatalban.

Prima lóher

és elsőrendű szóna

bármily mennyiségben kapható. Előjegyzések Király-ut 102. szám alatt vételek fel.

Egy tanonc,

ki a német nyelvet is tud, azonnal felvétetik e lap nyomdájában, Rónai Frigyesnél.

Egy jó zongora

eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy keveset használt kályhaszenes befalazható

takarék hely

jutános áron eladó Tungl Elek lakatos-mesternél Köszeg, Pallisch-utca 4. sz.

Mindenféle

villanyos berendezéseket,

javitásokat és teljes malomvilágítási berendezéseket rézanyagból gyorsan és jutányos áron eszközölök. Motor- és dynamó-teker-cselések elvállaltatnak.

Teljes tisztelettel

Kiss Elemér

villany szerelési vállalata
KÖSZEG, Várkör 88. sz.

Zozo

szappan, puder, sampon krém a legkötelesebb és legkiválóbb toilleszerek. Kapható minden gyógyszerárban és drogáriában.

Készítő: HUNNIA gyógyszerár laboratoriuma B Budapest, Ráday utca 12.

Dr. Flesch SKABOFORM -kenőcs újból féle kapható.

Leghumarabb megszünteti a viszketőséget, otvar, sót, rühességet.

Nem piszkít, szagtalan, áppal is használható. Próbátégely, nagy tégely és családi tégely adatkban.

Kapható a helybeli gyógyszerárakban, valamint megrendelhető a budapesti főraktárosnál: Török J. gyógyszerárban Budapest, Király-utca 12. sz.